

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМ. ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Латинська мова та медична термінологія”

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 22 “Охорона здоров’я”

Спеціальність – 227 “Фізична терапія, ерготерапія”

Освітня програма Фізична терапія

Кількість кредитів – 3 – 90 год., із них: аудиторних - 60 год.; самостійної роботи студента – 30 год.

Форма навчання – денна

Рік підготовки – 1, семестр – 1

Компонент освітньої програми – дисципліна за вибором

Дні занять – відповідно до розкладу.

Консультації – відповідно до графіку навчального процесу.

Мова викладання – українська.

Керівник курсу:

Коваль Ростислав Семенович – к.філол.н., старший викладач кафедри української та іноземних мов.

Контактна інформація: Адреса: 79007, вул. Дудаєва, 8 м. Львів, кафедра української та іноземних мов, тел. (032) 261-19-35, e-mail: slang@ldufk.edu.ua

Опис дисципліни

Зміст вивчення дисципліни «Латинська мова і медична термінологія» охоплює низку взаємопов’язаних та взаємообумовлених компонентів. Предметна сторона змісту навчання спрямована на засвоєння студентами спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» основ професійно-орієнтованої термінології: анатомічної, гістологічної, клінічної та фармацевтичної. Особлива увага приділяється роботі з лексикою галузі фізичної та реабілітаційної медицини: номенклатура анатомічних термінів, найменування вад та захворювань, методів та засобів реабілітації. У цьому руслі відбувається формування мовної професійно-орієнтованої компетенції за обраним фахом, що сприяє водночас адаптації до професійного середовища і забезпечує необхідний комунікативно-поняттєвий та лексичний мінімум для спілкування у типових професійних ситуаціях.

Мета курсу полягає у вивченні основ анатомічної, гістологічної, фармацевтичної та клінічної термінології.

Завдання курсу: ознайомитися з основними відомостями про латинську мову та її зв’язок з фізичною терапією, ерготерапією; засвоїти основи словникового запасу за рахунок анатомічної,

фармацевтичної та клінічної термінології латинської мови; вивчити основи орфографії, фонетики, морфології, граматики і синтаксису латинської мови та їхнє застосування на практиці; оволодіти навичками письмового перекладу незначних за об'ємом текстів та рецептурних виразів; ознайомитися з хімічною номенклатурою латинської мови; вивчити різні за формами та структурами рецепти.

№ п/п	Назви змістових тем	Розподіл годин				Результати навчання. Знати:
		разом	пр	інд	с.р.	
1	Вступ. Латинський алфавіт. Вимова букв. Правила читання буквосполучень. Правила наголосу.	2	2			- правила читання букв і вимовлення звуків, - правила читання буквосполучень, - правила наголосу.
2	Іменник (Nomen Substantivum). Словникова форма п'яти відмін іменника. Визначення основи.	3	2	1		- загальні відомості про іменник латинської мови, - відміни іменника, - як виділити основу у іменників всіх 5 відмін.
3	Іменники I відміни. Введення лексичного мінімуму медичної та анатомічної термінології латинської мови.	3	2	1		- які іменники належать до I відміни, - скільки відмінків є в латинській мові, - як записують іменник у словнику.
4	Дієслово (Verbum). Словникова форма. Дієвідміни. Визначення основи дієслова.	3	2	1		- граматичні ознаки дієслова, - поділ на дієвідміни, - дієвідмінювання у теперішньому часі (дійсний спосіб, актив стан).
5	Наказовий спосіб теперішнього часу (Imperativus Praesentis). Дієслово esse (бути). Дієслово в рецепті.	2	2			- виділення основи дієслова, - наказовий спосіб, - дієслово esse (бути).
6	Рецепт (Rescriptum). Основні відомості про структуру рецептів. Рецептурні скорочення.	5	2	1	2	- структура та правила написання рецепту, - латинська частина рецепту, - дієслівні форми, що вживаються в рецепті.
7	Відмінювання іменників чоловічого та середнього роду II відміни. Місяці і дні тижня латинською мовою.	6	2	1	3	- іменники, що належать до II відміни, - відмінювання цих іменників, - особливості та винятки іменників II відміни.

8	Прийменники (Praepositiones). Виконання лексичних та граматичних завдань.	3	2	1		- групи прийменники за відмінками, яких вони вимагають, - коли in і sub вживаються з Accusativus, а коли з Ablativus.
9	Прикметник (Nomen Adjectivum). Відміни прикметників. Узгодження прикметників з іменниками I і II відмін. Введення лексичного мінімуму анатомічної та гістологічної термінології.	2	2			- групи прикметників латинської мови, - узгодження прикметників з іменниками, - правила запису прикметника в словнику.
10	Клінічний термін. Терміоеlementи. Тривіальні назви лікарських препаратів. Вступ до анатомічної та гістологічної номенклатур.	3	2	1		- визначення клінічної термінології, - прийменники, що вживаються в значенні префіксів, - найбільш поширені терміоеlementи.
11	Іменники III відміни. Типи відмінювання.	3	2	1		- поділ іменників III відміни на типи відмінювання, - виділення основи іменників III відміни, - відмінювання за голосним, приголосним та мішаним типами.
12	Введення лексичного мінімуму анатомічної та гістологічної термінології. Виконання лексичних та граматичних завдань.	4	2	2		- виконання перекладів текстів анатомічного спрямування, - написання рецептів, - виконання вправ з розділу самостійної роботи.
13	IV та V відміни іменника.	2	2			- іменники, що належать до IV та V відміни, - відмінювання іменників IV та V відміни, - грецькі еквіваленти іменників IV відміни.
14	Узгодження прикметників з іменниками III, IV та V відмін.	2	2			- узгодження прикметників з іменниками, - правила запису словосполучень, - правила відмінювання словосполучень.
15	Контрольний зріз. Проведення контролю над веденням термінологічного словника.	2	2			- написання контрольного зрізу 1, - перевірка ведення термінологічного словника.
16	Дієслово. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного стану	3	2	1		- дієвідмінювання у теперішньому часі, пасивний стан.

	(Praesens indicatīvi actīvi et passīvi).					
17	Кон'юктив (умовний спосіб) теперішнього часу (Conjunctīvus praesentis actīvi et passīvi). Вживання кон'юктива в рецептурних виразах.	3	2	1		- дієвідмінювання теперішній час, умовний спосіб, - вживання кон'юктива в рецептах та виразах.
18	Числівники (Numeralia). Типи числівників. Відмінювання кількісних числівників. Утворення медичних і фармацевтичних термінів за допомогою числівників.	3	2	1		- типи числівників, - відмінювання кількісних числівників, - утворення термінів від числівників.
19	Прислівники (Adverbia). Утворення прислівників від прикметників. Прислівники, які вживаються у медичній практиці.	5	2	1	2	- типи прислівників, - утворення від прикметників.
20	Короткі відомості про займенники. Латинські займенники, найчастіше вживані в рецептах.	2	2			- розряди займенників, - займенники у рецептах.
21	Латинська хімічна номенклатура (назви хімічних елементів, кислот, основ та оксидів). Позначення ваги, об'єму та відсотків.	3	2	1		- назви хімічних елементів, кислот, оксидів, - позначення ваги, об'єму та відсотків.
22	Ступені порівняння прикметників.	3	2	1		- ступені порівняння прикметників I та II груп.
23	Дієприкметник теперішнього часу активного стану (Participium presentis actīvi) в медичній термінології.	3	2	1		- утворення дієприкметника, - дієприкметник в медичній термінології.
24	Дієслово. Минулий час дійсного способу активного стану (Imperfectum indicatīvi actīvi).	3	2	1		- дієвідмінювання у минулому часі, дійсний спосіб, активний стан.

25	Майбутній час дійсного способу активного стану (Futurum I indicatīvi actīvi).	3	2	1		- дієвідмінювання у майбутньому часі (дійсний спосіб, активний стан).
26	Виконання лексичних та граматичних завдань. Розвиток навичок перекладу.	2	2			- виконання перекладів текстів анатомічного спрямування, - написання рецептів, - виконання вправ з розділу самостійної роботи.
27	Супін. Дієприкметники минулого часу пасивного стану (Participium praesentis passīvi), які вживаються у медичній практиці.	2	2			- утворення супіну, - супін у медичній термінології.
28	Розгляд загальноприйнятих рецептурних скорочень. Виконання завдань для самостійної роботи.	6	2	1	3	- вивчення рецептурних скорочень, - написання рецептів, - виконання вправ з розділу самостійної роботи.
29	Контрольний зріз. Проведення контролю над веденням термінологічного словника.	2	2			- написання контрольного зрізу 2, - перевірка ведення термінологічного словника.
30	Підсумковий модульний контроль.	2	2			- підсумковий модульний контроль.
	Усього годин	90	60	20	10	

Навчальний контент

Формування програмних компетентностей

- знати основні відомості про частини латинської мови;
- знати основи орфографії, фонетики, морфології, граматики та синтаксису латинської мови; основну анатомічну, фармацевтичну та клінічну термінологію;
- знати правила написання рецептів.
- читати та перекладати медичну термінологію з латинської мови;
- читати та перекладати зі словником окремі речення та незначні за об'ємом тексти з латинської мови на українську;
- виконувати лексико-граматичні вправи пов'язані із засвоєнням граматики латинської мови;
- вміти складати різні за формами та структурами рецепти; здійснити письмовий переклад рецептурних виразів.

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Оцінювання

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до:

Положення ЛДУФК (<http://ldufk.edu.ua/index.php/navchalna-robota.html>)

Робочої програми (<http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/14059>)

Порядку оцінювання (<http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/14055>)

Рекомендована література

Базова

1. Коваль Р.С. Латинська мова та основи медичної термінології: [навчальний посібник] / Р.С. Коваль, Л.О. Свищ. – Львів: Компанія «Манускрипт», 2019. – 112 с.
2. Латинська мова : навчальний посібник для студентів спеціальності «фізична реабілітація» / О.С. Гупало, Р.С. Коваль, Л.О. Свищ. – Львів : Видавництво «Компанія ”Манускрипт”», 2016. – 96 с.
3. Закалюжний М.М. Латинська мова і основи медичної термінології: підручник / М.М. Закалюжний, Г.Б. Паласюк. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. – 424 с.
4. Латинська мова. Рецептурса. Клінічна термінологія / Г.О. Краковецька, Г.О. Бобирьов, О.Н. Беляєва. – К.: Здоров'я, 1999. – 358 с.
5. Латинська мова і основи медичної термінології : підручн. для вищих мед. навч. закладів I-II рівня акрид. / М.М. Закалюжний, А.В. Янков, В.В. Чолач. – Тернопіль : Укрмедкнига, 1999. – 276с.
6. Шевченко Є.М. Латинська мова і основи латинської термінології: навч. посіб. / Є.М. Шевченко. – 4-е вид., перероб. та доп. – К.: Медицина, 2006. – 240 с.

Допоміжна

1. Арнаудов Г. Д. Медицинская терминология на пяти языках. Latinum. Русский. English. Français. Deutsch/Г. Д. Арнаудов. – София: Медицина и физкультура, 1969. – 943 с.
2. Латинсько-українсько-російський словник анатомічних термінів / Крась С. І., Вовканич Л. С., Гриньків М. Я., Куцериб Т. М., Музика Ф. В. – Львів: ЛДУФК, 2014. – 191 с.
3. Sententiae latinae ad usum medicorum: латинська медична фразеологія / Ковальський Й. П., Пилипів О. Г., Ковальська М. П., Гайдучок І. Г. – Львів: Медицина світу, 2000. – 128 с.